

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МИСТЕЦТВО САКРАЛЬНОГО ОРНАМЕНТУ»

Освітній рівень «Бакалавр», «Магістр»

2023 -2024 н .р.

Викладач: БАКОВИЧ ОЛЕНА

Телефон: 276-14-14

Email: olena.bakovych@lnam.edu.ua

Аудиторія де проходять заняття: 204

Сторінка курсу в Google class:

Обсяг навчальної дисципліни	
кількість кредитів ECTS	3
вид заняття	загальна кількість годин
лекції	8
практичні заняття/семінарські	22
самостійна робота студента	60

ПРЕРИКВІЗИТИ

Базові знання з історії мистецтва.

Консультації

Консультації будуть проводитися під час аудиторних занять один раз на тиждень. Додаткові консультації можуть бути за попередньою домовленістю очно чи дистанційно (olena.bakovych@lnam.edu.ua, zoom) у робочий час

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Орнамент у сакральному мистецтві відіграє важливу роль не лише з точки зору його прикрасальної (декоративної функції), а також має символічне значення. Знання символіки орнаментів буде корисним у подальшому вашому творчому розвитку.

Кожна релігія, період та стиль у мистецтві мають свої особливості орнаментів (їх використання, розташування, виконання та символіку). У межах навчального курсу ви познайомитеся з мистецтвом орнаменту різних релігій (не лише християнства а й

мусульманських країн; також Японії, Китаю, Індії, кельтів, вікінгів і ін.), періодів та стилів. Ви будете знати загальну термінологію орнаменту, познайомитесь з основними принципами їх побудови, особливостями, основними мотивами та символікою.

У рамках курсу ми розглянемо орнаментику у монументальному та станковому мистецтві світового та українського сакрального мистецтва. Ви будете мати змогу побачити розвиток орнаменталії не лише у розписах, мозаїках чи стеко, а також у декоративному різьбленні та живописі.

МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Ви навчитесь розрізняти орнаменти за видами та стилями. Зрозумієте особливості використання орнаменту в сакральному мистецтві різних історичних епох та мистецьких стилів. Також навчитесь читати смислове навантаження орнаментів – їхню символіку, розширите базу орнаментальних мотивів та прийомів для використання у власній творчості - авторських роботах. Ці знання збільшать вашу базу орнаментальних мотивів та прийомів для використання їх у власній творчості.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після проходження курсу ви буде знати:

1. класифікацію, термінологію та основи композиції орнаменту;
2. символіку найбільш поширених мотивів у сакральному мистецтві;
3. особливості орнаменту різних історичних епох та мистецьких стилів;
4. особливості використання орнаменту в сакральному мистецтві різних релігій;
5. знати символіку найбільш поширених мотивів;

вміти:

1. визначати стиль твору за його орнаментом, а тому і приблизний час його створення (датування)
2. створювати орнаментальні композиції у заданих стилях;
3. створювати авторські орнаменти;
4. використовувати набуті знання у власній творчості.

ФОРМАТ КУРСУ

Основними в нас будуть лекційні аудиторні чи дистанційні заняття. На лекціях ви будете не лише слухати інформацію, а також буде демонстрація ілюстративного матеріалу у вигляді презентацій та відео. Також будемо з вами ходити на лекції-екскурсії – передбачено дві такі лекції. Також ви будете мати самостійну роботу та будете виконувати практичні завдання. Практичні завдання будуть оцінені і є складовою вашого підсумкового семестрового оцінювання.

ЛІТЕРАТУРА ТА МАТЕРІАЛИ

ЛІТЕРАТУРА

1. Анри де Моран. История декоративно-прикладного искусства с древнейших времён до наших дней. – М.: Искусство, 1982.
2. Виникнення орнаменту і класифікація орнаментальних мотивів. Методичні рекомендації. – Львів: ЛДПДМ, 1993.
3. Драган М. Українська декоративна різьба. – К., 1970.
4. Запаско Я.П. Орнаментальне оформлення української рукописної книги. К.: Вид-во АН УССР, 1960.
5. Кес Д. Стили мебели. – М: «Издательство В.Шевчук», 2008. – 268 с..
6. Орнаменти Софії Київської. – К., 1949.
7. Павлуцький Г. Історія українського орнаменту. – К., 1927.
8. Соколова Т. Орнамент – почерк епохи. – Л.: Аврора, 1972.
9. Царські врата українських іконостасів. Альбом. Серія «Українське народне мистецтво». – Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2012. – 386 с.
10. Lewis, Philippa; G. Darley (1986). Dictionary of Ornament. New York: Pantheon
11. Tabbaa, Yasser, The transformation of Islamic art during the Sunni revival, I.B.Tauris
12. Peterson, Sara, [Ornament and Pattern in Western Art: Renaissance and Mannerist; Baroque; Rococo; Neoclassical; Historicist and Traditional Historicism; 19th century Reform Movement; 20th century](https://www.academia.edu/7972455/Ornament_and_Pattern_in_Western_Art_Renaissance_and_Mannerist_Baroque_Rococo_Neoclassical_Historicist_and_Traditional_Historicism_19th_century_Reform_Movement_20th_century)
https://www.academia.edu/7972455/Ornament_and_Pattern_in_Western_Art_Renaissance_and_Mannerist_Baroque_Rococo_Neoclassical_Historicist_and_Traditional_Historicism_19th_century_Reform_Movement_20th_century

МАТЕРІАЛИ КУРСУ

Ілюстративні матеріали, скрипти лекцій

ЗАВДАННЯ, ВИМОГИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Упродовж семестру ви отримуєте 12 практичних завдань (формат А4, техніка і матеріал довільні), кожне з яких оцінюється у 6 балів.

ОЦІНЮВАННЯ

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЦІНОК:	
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
1-34	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

КОНСУЛЬТАЦІЇ, ОЦІНЮВАННЯ ТА ЕКСПОЗИЦІЯ ВАШИХ РОБІТ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання:

- зміст та послідовність відповіді (розкриття теми)

- чітке визначення особливостей чи основних характеристик предмета обговорення.
- відповідність практичної роботи поставленому завданню

Орієнтований план курсу

Т	ДАТА	ТЕМА	ЗАВДАННЯ	ЛІТЕРАТУРА	САМОСТІЙНА РОБОТА
1.		Класифікація, термінологія та композиція орнаментів. Орнамент у дохристиянському сакральному мистецтві. Мистецтво орнаменту Стародавнього Єгипту та Месопотамії (Персія, Ассиро-Вавилонія).	Виконати лист орнаменту однієї з культур дохристиянського періоду		
2.		Орнамент у дохристиянському сакральному мистецтві. Особливості створення орнаментів Стародавньої Греції (архітектурний орнамент, вазопис), етрусків та Стародавнього Риму.	Виконати лист орнаменту однієї з культур дохристиянського періоду		
3.		Орнамент в сакральному мистецтві східних релігій. Японія Китай.	Виконати орнамент однієї зі східних релігій		
4.		Орнамент арабо-мусульманських країн (Туреччина, Іран, Персія). Орнамент у мистецтві Індії.	Виконати лист орнаменту однієї з арабо-мусульманських країн		
5.		Орнамент в мистецтві кочівників раннього середньовіччя (кельтів, каролінгів, меровінгів).	Виконати лист орнаменту одного з кочівних народів.		
6.		Типові риси та мотиви орнаментів раннього християнства, Візантії та Київської Русі.	Виконати орнамент Візантії або Київської Русі		
7.		Мистецтво орнаменту в сакральному мистецтві романського періоду та готики	Виконати орнамент романського чи готичного стилю.		
8.		Орнамент у сакральному мистецтві Відродження.	Виконати орнамент Відродження		

9.		Орнамент у сакральному мистецтві маньєризму (італійський та нідерландський маньєризм).	Виконати орнамент маньєризму.		
10.		Мистецтво орнаменту стилю бароко та рококо	Виконати орнамент стилю бароко або рококо		
11.		Лекція – екскурсія. Мистецтво орнаменту стилю барокко та рококо			
12.		Особливості творення орнаментів класицизму та ампіру.	Виконати орнамент стилю класицизм чи ампір		
13.		Модерн в орнаменті (арт деко, сецесія). Стиль модерн в українському сакральному мистецтві	Виконати орнамент стилю модерн.		
14.		Лекція – екскурсія. Модерн в орнаменті (арт деко, сецесія).			
15.		Орнамент українського іконостасного різьблення та іконопису.			
ЗАЛІК					

ПОЛІТИКИ КУРСУ

ВІДВІДУВАННЯ

У випадку 100% відвідування студентом лекцій і виконання всіх практичних завдань на належному рівні студент отримує право на автоматичне зарахування заліку.

Відвідування впливає на вашу оцінку. Відвідування менше 50% занять та не виконання практичних завдань є підставою для не допуску до заліку.

ЕКЗАМЕНИ, ЗАЛІКИ, ПЕРЕГЛЯДИ

Поточний контроль у вигляді оцінювання практичних завдань (12 завдань упродовж семестру), залік в кінці семестру.

ЕЛЕКТРОННІ ПРИЛАДИ

Zoom, google class, telegram

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: **Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність**. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» є такі основні види порушень академічної доброчесності: **Академічний плагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства». **Самоплагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів». **Фабрикація** – «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях». **Фальсифікація** – «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень». **Списування** – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання». **Обман** – «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування». **Хабарництво** – «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі». **Необ'єктивне оцінювання** – «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти». Будь які прояви академічної недоброчесної компрометують учасника освітнього процесу, знижуючи якість навчання/викладання в ЛНАМ.

Дисциплінарні заходи щодо порушників академічної доброчесності різняться в залежності від складу порушення аж до позбавлення права атестації. Детальніше про політику академічної доброчесності в ЛНАМ дивіться положення «Про запобігання порушення права інтелектуальної власності та забезпечення академічної доброчесності у навчальній, творчій, науковій та науково дослідній роботі учасників освітнього процесу ЛНАМ» за цим посиланням: (<https://bit.ly/2NQnaIn>).

ПОКАРАННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Зміни в організації цього курсу задля ефективного навчання є виключним правом викладача. Ці зміни, однак, не можуть стосуватись мети, цілей, результатів навчання, а також політики академічної доброчесності.
